

« Թէ ի Մուսուլ քաղաքն առիւծուն ահուն՝  
 « զիշերն այլ մարդն դուրս չի ելանէր, այլ  
 « կանայք երթան, Թէ ջուր և այլ իրք պի-  
 « տանի լինայ. զի զկանանց ազգն՝ մարդոյն  
 « տեղ չի գներ: Թէ քարամբ կամ փայտիւ  
 « քշեն զնա պատուքն՝ ֆնաս չի առներ  
 « նոցա, թողուն և երթայ: — Էւ աչքն՝  
 « զիշերն իրբեւ զմոմ լոյս կու տայ. և յոր-  
 « ժամ նաւաւարքն ծովեզերն ԶԻՄ (ցից)  
 « հարկանեն և նաւ կապին, և իւրեանք  
 « երթան ի նաւն, զայ առիւծն և տեսանէ  
 « զձիծն և զնաւն կապեալ, նստեալ հեռե-  
 « ւանց պահէ, և զաչքն խփէ որ աչիջ՝ լոյսն  
 « չի տեսանեն և չի զիտենան. և յորժամ  
 « նաւաւարքն ի ցամաք ելանեն՝ որ արձակեն  
 « զնաւն ի ձիծէն, յայնժամ որսայ և պա-  
 « տառէ զնոսա, զարիւնն ծծէ, և զսիրտն  
 « միայն ուտէ: — Ոմանք ասեն, Թէ սպի-  
 « տակ խօսողին (աբաղաղ) և սիրամարգին  
 « ձայնէն զարհուրի և կու փախչի. զարմանք  
 « այս է, որ այլ անասունքն ի ձայնէն նորա  
 « զարհուրին և ահուն արիւն կու մի են. և  
 « նա խօսողին և սիրամարգին ձայնէն կու  
 « փախչի »:

« Օգուտն (Առիւծու). Թէ ակօսն ի հետդ  
 « պահես, կամ ցաւած ակօսայիւ վրայ բռնես,  
 « ակօղ չի ցաւի: Էւ Թէ իւր լեզուն՝ քիչ  
 « մի մարդ ուտէ՝ քաջասիրտ լինի. և իւր  
 « միջի եղն՝ պէկաւառսին (Թանձախտ քսես՝  
 « ողջանայ. և Թէ իւր եղն երեսդ քսես,  
 « ամենայն պատառօղք գազանք ի քէն փախ-  
 « չին. և Թէ եղն տուն մի լինի, մկունք  
 « և կարիճք այն տեղացն փախչին: Էւ Թէ  
 « երկու աչիջ միջի եղն երեստ օծնես, ի մէջ  
 « մարդկանց ահարկու երեւիս, և ումեքէ չի  
 « վախես: Էւ Թէ իւր ձեռքն վրադ պահես,  
 « պատառօղ գազանաց ահ չի կրես. և Թէ  
 « հանապաղ իւր մորթուն վրայ նստիս՝ պէ-  
 « վայսըն և սունկն ողջանայ Աստուծով: Էւ  
 « Թէ որ մարդն՝ դող կամ ջերմն բռնէ իւր,  
 « առիւծուն մորթուն վերայ պառկեցընեն և  
 « ծածկեն որ քրտընի, փարատի ջերմն,  
 « Աստուծով »:

« Եղն զօրաւոր է և ուժեղ քանց առիւծն.  
 « յորժամ իրար կու ձկեն եղն և առիւծն  
 « և կռուվեցընեն, եղն կու կապեն պարա-

« նաւ, և գտիւծն ի վերայ կու թողուն  
 « առանց կապ. և Թէ կարէ առիւծն պորդրակն  
 « (Թր. պէտլրէք, երկիւսմունք) բռնել կամ ի  
 « վերան հեծնուլ, կամ յետեւանց զձրէրն  
 « խածանել, ապա կարէ յաղթել և պատա-  
 « ռել զեզն և սպանանել. և Թէ ոչ կարէ  
 « այնմ տեղացն բռնել, եզն, եղջիւրան  
 « հարկանէ յորովայնն առիւծուն և սատակէ  
 « զնա. ապա Թէ եզն առանց պարանաւ  
 « թողուն, ամենեւին առիւծն չէր կարեր  
 « մօտենալ եզանն. զի անչափ է ուժն եզանն  
 « քան զամենայն չորքոտանիսն »:

Այս ստորագրութեան եզերքն այլ տեղ  
 տեղ յաւելուածք կան, կամ հեղինակէն կամ  
 ուրիշէ գրուած ինչպէս, « Թէ առիւծուն ակօսն  
 « փորք տղայոց վիզն կապեն, այլ ակօսացաւ  
 « չի տեսանէ. — Թէ առիւծուն մորթունն  
 « կտոր մի ի մէջ կուձաշին գնես, ցեց չի  
 « ուտէ, Աստուծով: — Էւ Թէ առիւծուն  
 « մորթն քերեն և անօտարացընեն և նազա-  
 « ռայ կամ քոս (նուագարանք) հարկանեն,  
 « ի ձայնէն նորա անասունքն փախչին. և  
 « Թէ ձին լսէ նաղարային ձայնն՝ ահուն  
 « հիւանդանայ: Առիւծն իմանայ զհոտ որ-  
 « սորդին և զգողն իմանայ, և ագովն հար-  
 « կանէ զերկիր. և յորժամ յորս ելանէ  
 « առիւծն՝ յանկարծակի առնու զհոտ որ-  
 « սորդին, սեմի և երկուցեալ փախչի »:

Աւելագորդ բնախօսն՝ բարոյախօս այլ կ'ը-  
 լայ, գրելով. « Խրատէ զմեզ գազանս այս,  
 « որ զմեզ՝ իրբեւ վկիւռքն գնեմք և զմիտս  
 « մեր կռեմք, որ տգիտութեամբ չի յաղ-  
 « թուլիմք ի թշնամուն, մինչեւ յառաջ իմա-  
 « նամք, Թէ կարօղ եմք յաղթել, և ապա  
 « յառաջ երթամք և կռուեմք, և երկմիտ  
 « չի լինիմք. զինչ որ գործեմք կամ պատե-  
 « ռազմիմք հետ թշնամոյն՝ յԱստուծոյ ապա-  
 « ինելով անեմք և ոչ ի յոյժն մեր: — Տես  
 « Աստուծոյ ոգորմութիւնն, որ անչափ ուժով  
 « զազանն՝ որ մրուչմն (մրջիւնն) կու վա-  
 « տուցընէ զնա, զի մրուչմքն անչափ ի  
 « վերայ կու թափին, խածատեն, մինչեւ ի  
 « մահ տանին զնա: Եբք կորունն որ ծնանի,  
 « մռչման ահուն՝ ի մէջ ջրալից և չաւոռա-  
 « լից տեղորանք կու ծնանի, որ մռչմն չի  
 « կարեր գալ: Տես զփեզն, որ անչափ ա-